

Norske fagforeninger slutter seg til protestene mot apartheidtoget CAF

Sammen med aktivister fra BDS-bevegelsen i flere europeiske land, har Faglig utvalg dradd i gang en norsk utgave av kampanjen «Hopp av apartheidtoget». Kampanjen rettet seg mot det baskiske selskapet CAF (Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles) sin rolle i å bygge ut bybaner i Jerusalem. Så fikk vi vite at CAF leverer trikker og tog til Norge, og at Den norske staten har tunge investeringer. Et opprop ble skapt, flere fagforeninger og forbund har sluttet seg til, vi har aksjonert mot trikkeleveransen i Oslo og flere politiske aksjoner bør følge. La oss hindre det offentlige Norge i å inngå flere kontrakter med CAF før de avvikler sitt engasjement i Jerusalem.

Foto: Sporveien i Oslo hadde tenkt å feire nye trikker fra CAF den 12. oktober. Festen ble møtt av protester fra fagbevegelsen.

Av Petter Thoresen, Faglig Utvalg i Palestinakomiteen

<https://palestinakomiteen.no/faglig-arbeid/caf-hopp-av-apartheidtoget/>

Bakgrunn: Hva er Jerusalem Light Rail?

Sommeren 2019 undertegnet det baskiske selskapet CAF en kontrakt om å utvide bybanen som knytter Vest-Jerusalem til israelske kolonier på okkupert palestinsk land. Arbeidet utføres i partnerskap med israelske Shapir, et selskap som er oppført på FNs liste over firmaer som driver lovstridig virksomhet på okkuperte palestinske områder. Kontrakten har en verdi på 1,8 milliarder dollar.

Prosjektet omfatter utvidelse av den eksisterende, «røde» linja og bygging av en ny, «grønn» linje, samt levering av alt nødvendig utstyr. Inkludert i avtalen er også vedlikehold for lang tid framover.

Den første delen av Jerusalem Light Rail ble innviet i 2011, og arbeidet ble utført av det franske industrikonsernet Veolia. Internasjonale kampanjer og boikott påførte franskmennene enorme tap, og det endte med at Veolia trakk seg ut.

Banen befester Israels grep

Dagens bybane betjener israelske kolonier som ligger i palestinske Øst-Jerusalem, som Givat HaMivtar og Pisgat Ze'ev. Etter forlengelsen vil banen fortsette til Neve Yaakov, en av de israelske koloniene som strategisk omringer Øst-Jerusalem. Den nye linja, grønn linje, vil strekke seg over 20 kilometer og vil blant annet betjene kolonien Gilo, som ligger rett nord for Betlehem. De ulovlige koloniene er en av bærebjelkene i Israels prosjekt med å fordrive palestinerne, og utbygging av bybanen er derfor en viktig brikke i å befeste grepet om Jerusalem.

Men de storslåtte planene for bybanen stopper ikke med CAFs utbygging nå. Det er også snakk om en «blå» linje, der anbudsfristen er satt til 2. kvartal 2021.

For den israelske staten er det avgjørende at internasjonale selskaper er med på å normalisere okkupasjonen. Samtidig profiterer CAF og andre involverte på den israelske okkupasjonen.

Norge finansierer apartheid

Flere av aktørene i utbygginga av bybanen i Jerusalem står på FNs liste over selskaper som har forretningsaktiviteter i tilknytning til koloniene på okkupert område. Likevel har Norges Bank/Statens pensjonsfond utland, også kjent som Oljefondet, investert i de fleste involverte selskapene.

Offentlige registre viser at sammenslutninga av israelske finansinstitusjoner som står bak finansieringa, ledes av Bank Hapoalim. Bank Hapoalim er en israelsk bank som blei etablert av fagbevegelsen, Histadrut, allerede i 1921, men som blei overtatt av myndighetene etter bankkrisa i 1983. Under myndighetenes eierskap utvikla banken seg til å bli den største i Israel, for deretter å bli solgt til private investorer i 1996. På grunn av omfattende aktiviteter i de ulovlige koloniene er Bank Hapoalim oppført på FNs liste. **Det norske oljefondet har investert drøyt 316 millioner kroner i denne banken.**

Dette gjelder også First International Bank of Israel. Oljefondets interesser i denne banken er på om lag 270 millioner kroner. Det norske oljefondet har også investert i Migdal Insurance & Financial Holdings, sjøl om i overkant av 70 millioner kroner sikkert regnes som småpenger i denne sammenhengen. Dette selskapet finner vi ikke på FN-lista. Det samme gjelder for den fjerde og siste aktøren i sammenslutninga for bybaneutbygging, Altshuler Shalom Ltd.

Oljefondet investerer i CAF og Shapir

CAF's partner, det israelske selskapet Shapir, er derimot oppført på FN-lista. Det norske oljefondet har investert i begge disse utbyggerne av Jerusalem Light Rail. At flere av selskapene er oppført på FNs liste over selskaper med forretningsaktivitet på okkupert område har tydeligvis ingen betydning for Norges Bank. Men ifølge norsk avdeling av Den internasjonale juristkommisjon, har Norges Bank et sjølstendig ansvar for å påse at oljefondets investeringer respekterer folkeretten. Dette ansvaret gjelder uavhengig av hva slags råd banken får fra sitt eget etikkråd. Derfor er det viktig at folk i Norge blir klar over dette – og derfor aksjonerer vi.

Les også: [LO Norge ber Norske tog avvise tilbudet fra CAF.](#)

DU KAN BIDRA. Få din organisasjon til å støtte oppropet. Her finner du [oppropet, hvem som har støtta det, forslag til vedtak og løpesedler, og annen oppdatert informasjon.](#)

